

นายกฯหญิงคนแรก นโยบายบ้านหลังแรกและรถยนต์คันแรก

อะไรๆ ก็ตามที่ขึ้นชื่อว่าเป็น สิ่งแรก อันแรก หรือ ครั้งแรก ล้วนเป็นเรื่องที่ยากจะลืมเลือน ไม่ว่าสิ่งนั้นจะน่าจดจำหรือไม่ก็ตาม และการที่ประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีหญิงเป็นครั้งแรก จึงเป็นเรื่องที่คนไทยต้องจดจำและไม่อาจจะลืมเลือน โดยไม่จำเป็นต้องมีอะไรมาเป็นข้อบ่งชี้ว่า เรื่องนี้ควรเป็นเรื่องที่น่าประทับใจ และต้องจดจำ หรือมันจะเป็นจุดต่างพร้อยของประวัติศาสตร์ไทยที่เราต้องพยายามลืมๆ กันไป ทั้งนี้เพราะผลงานที่ผ่านมาในรอบปีกว่าของฯพลฯ นายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของประเทศไทยนั้น ยังไม่สามารถสร้างความประทับใจอะไรให้กับคนไทยและประเทศไทยได้อย่างชัดเจนนั่นเอง

สำหรับ นโยบายบ้านหลังแรกและนโยบายรถยนต์คันแรก นับเป็นนโยบายแรกๆ ที่ดำเนินการมาจนบรรลุผลโดยสมบูรณ์แล้ว การกล่าวถึงนโยบายนี้ ณ เวลานี้ จึงเป็นการวิจารณ์ถึงความเป็นจริงตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ไม่ใช่แค่การวิพากษ์หรือคาดเดาเหมือนตอนเริ่มนโยบายแต่อย่างใด แต่ไม่ว่าจะเป็นการวิพากษ์หรือวิจารณ์ ผลลัพธ์ของมันก็แทบไม่ต่างกันเลย ดังนี้

ตั้งแต่รัฐบาลดำเนิน นโยบายบ้านหลังแรกมาจนถึงนโยบายรถยนต์คันแรก เป็นต้นมานั้น แม้ว่าหลายคนจะได้รับประโยชน์ไปเต็มๆ โดยผู้บริโภคกลุ่มแรกที่ได้รับประโยชน์ไปเต็มๆ แล้ว ล้วนเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าผู้มีอันจะกิน เกือบทั้งสิ้น เพราะผู้ที่สามารถซื้อบ้านเดี่ยวในราคาเรือนล้าน หรือผู้ที่สามารถซื้อรถยนต์ใช้เป็นส่วนตัวได้นั้น ย่อมไม่ใช่คนยากจนจนอย่างแน่นอนอยู่แล้ว อย่างน้อยต้องเป็นคนระดับกลางขึ้นไป

นโยบายทั้งสองเรื่องนี้จึงไม่ได้ช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนตามที่รัฐบาลแถลงไว้แต่อย่างใด แต่เป็นการกระตุ้นกิเลสให้คนจนที่ยังไม่พร้อมจะมีบ้านและรถยนต์ส่วนตัว (ไม่รู้จักประมาณตนได้ดีพอ) กระโจนเข้าสู่วังวนของหนี้สินระยะยาว แทนที่คุณภาพชีวิตของคน

กลุ่มนี้จะค่อยๆ ดีขึ้นเป็นลำดับตามศักยภาพและกำลังความสามารถ แต่คุณภาพชีวิตของคนกลุ่มนี้ก็กลับจะค่อยๆ ต่ำลงเพราะภาระดอกเบี้ยที่ตามมา และอาจต้องกลายเป็นมนุษย์เงินกู้ไปตลอดชีวิตโดยปริยายด้วย ขณะที่นโยบายบ้านหลังแรก สามารถกระตุ้นวงการธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้บ้างเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องของบ้านผู้ซื้อต้องใช้เวลาเงินค่อนข้างสูงมาก (เป็นหลักล้าน) อีกทั้งยังมีปัจจัยแวดล้อมประกอบ การตัดสินใจมากมายหลายประการ การขยับยั้งชั่งใจของผู้บริโภคจึงค่อนข้างสูง การตัดสินใจจึงเป็นไปอย่างละเอียดรอบคอบ อุปสงค์ของบ้านหลังแรกจึงค่อยๆ เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ แบบค่อยเป็นค่อยไป ปัญหาที่ตามมาจึงมีไม่มากนัก

แต่สำหรับนโยบายรถยนต์คันแรกนั้นก็กลับต่างออกไป เพราะอุปสงค์ของรถยนต์คันแรกเพิ่มขึ้นแบบก้าวกระโดด จึงสามารถกระตุ้นอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ได้เป็นอันมาก ทั้งนี้คงเป็นเพราะการตัดสินใจของผู้บริโภคเรื่องรถยนต์ทำได้ง่ายกว่า เพราะวงเงินที่ใช้ต่ำกว่าบ้านมาก โดยรถยนต์ที่เข้าข่ายได้รับคืนเงินภาษีนั้น ต้องมีขนาดเครื่องยนต์ไม่เกิน 1,500 ซีซี (ราคาไม่ถึงล้านบาท) นโยบายนี้จึงมีผลกระทบโดยตรงในทางบวกต่อยอดการผลิตรถยนต์ของไทยในรอบปี 2555 ให้สูงเกิน 2 ล้านคันได้เป็นปีแรก ซึ่งทำให้รัฐบาลหลงใหลได้ปลื้มกับความสำเร็จของนโยบายนี้เป็นอันมาก

แต่ถ้าพิจารณากันให้ถ่องแท้จะเห็นได้ว่า ยอดการจำหน่ายรถยนต์ที่สูงขึ้นอย่างชัดเจนนั้นมาจากยอดขายภายในประเทศเป็นหลัก ส่วนยอดส่งขายไปยังต่างประเทศนั้นไม่ได้เพิ่มสูงขึ้นมากมายแต่อย่างใด ซึ่งชี้ให้เห็นว่า แม้โดยภาพรวมบริษัทผู้ผลิตรถยนต์และอะไหล่ภายในประเทศ และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้

รับประโยชน์อย่างมากจากนโยบายนี้ แต่บริษัทแม่จากต่างชาติกลับได้รับประโยชน์ไปเต็มๆ ง่ายๆ มากกว่าใคร ดังนั้น กรณีนี้จึงไม่น่าจะปลาบปลื้มเท่าไรนัก เพราะนอกจากงบประมาณของชาติจะสูญไปนับแสนล้านบาทกับนโยบายนี้แล้ว เงินตราส่วนหนึ่งยังไหลออกไปยังต่างประเทศอีกด้วย ขณะที่นโยบายนี้สร้างประโยชน์เพียงเล็กน้อยกับคนในชาติแค่กลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ซึ่งล้วนไม่ใช่คนยากคนจน แต่เป็นคนชั้นกลางและเหล่ามหาเศรษฐีเจ้าของกิจการร่วมทุนกับต่างชาติแทบทั้งสิ้น

และในทางกลับกัน นโยบายรถยนต์คันแรก กลับมีผลทำให้ธุรกิจรถยนต์มือสองต้องซบเซาอย่างช่วยไม่ได้ และไม่มีใครช่วย แต่เชื่อว่าในระยะเวลาอีกไม่เกิน 5 ปี ธุรกิจนี้จะกลับมาคึกคักอีกอย่างแน่นอน เพราะรถยนต์คันแรกจำนวนไม่น้อยจะต้องถูกปล่อยออกมาสู่ตลาด อันมีสาเหตุมาจากภาระหนี้สินที่สิ้นมือของผู้ซื้อที่ยังไม่พร้อมในตอนนั้น และจะเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้บริโภคที่คิดจะซื้อหารยนต์มือสองไว้ในตอนนั้น

ขณะนี้ มีผู้บริโภคที่ด่วนตัดสินใจซื้อรถยนต์คันแรกไปใช้ตั้งแต่ปีก่อนต่างๆ ที่ยังไม่มีความพร้อมบางส่วนเริ่มมีปัญหาค้างชำระเงินค้างงวดแล้ว (ตามรายงานข่าวของวงการสินเชื่อ) ถึงตรงนี้ ถ้ากลางของปัญหาเริ่มปรากฏให้เห็นชัดเจนขึ้น กรณีที่ผู้ซื้อไม่อาจครอบครองรถยนต์ไว้จนครบ 5 ปี ตามเงื่อนไข จะเป็นด้วยสาเหตุทางการเงินหรืออุบัติเหตุใดๆ ก็ตามแต่ การเรียกคืนเงินภาษีที่ผู้ซื้อรับไปแล้ว (รัฐบาลจ่ายเงินให้เมื่อผู้ซื้อครอบครองรถยนต์ไว้ครบปี) ซึ่งคาดว่าจะถูกใช้จ่ายจนหมดไปในเวลาอันรวดเร็วเวลานั้น จะยิ่งเป็นการซ้ำเติมผู้ซื้อให้มีปัญหาทางการเงินหนักยิ่งขึ้นไปอีก และเมื่อถึงขั้นนั้น รถยนต์คันแรกก็จะกลายเป็นรถยนต์คันสุดท้ายในชีวิตของผู้ซื้ออย่างไม่ต้องสงสัย

ทั้งหมดที่กล่าวมายังไม่รวมถึงภาวะเงินเฟ้อที่

กำลังส่อเค้าว่าจะเป็นปัญหาตามมาในเร็ววันนี้ อันเป็นผลจากนโยบายอื่นๆ ที่รัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่ เช่น ค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท เงินเดือนปริญญาตรี 15,000 บาท และนโยบายประชานิยมอื่นๆ อีกหลายนโยบาย ที่ล้วนมีส่วนกดดันให้ภาวะค่าครองชีพสูงขึ้นไปอีก

การที่ประเทศไทยมีนายกรัฐมนตรีหญิงเป็นครั้งแรกนับเป็นเรื่องที่น่ายินดีตามยุคตามสมัย และไม่มีเหตุผลใดที่จะปฏิเสธเพราะความเป็นผู้หญิง เว้นเสียแต่นายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของไทยจะไม่สามารถกำหนดนโยบายใหม่ๆ หรือดำเนินนโยบายอะไร ที่ก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อประชาชนและประเทศชาติได้มากไปกว่านโยบายบ้านหลังแรกและรถยนต์คันแรก เพราะถ้าเป็นเช่นนั้น แม้ไม่มีใครคิดขอให้ฯพณฯ เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกและคนสุดท้ายของประเทศไทย แต่อย่างน้อยก็คงต้องขอให้ฯพณฯ เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกเพียงแค่สมัยแรกและสมัยสุดท้ายเถอะ

ผศ.สุพจน์ เอียงกัญชร
คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้